
Förslag till skyddsföreskrifter för vattenskyddsområde

ALLMÄNT

Nedan angivna föreskrifter gäller inom det skyddsområde som angivits på upprättad skyddsområdeskarta. Skyddsområdet är indelat i primär skyddszon, sekundär skyddszon och tertiär skyddszon. Följande föreskrifter gäller inom primär och sekundär skyddszon. I tertiär zon föreskrivs inga ytterligare restriktioner utöver befintlig lagstiftning (se avsnittet *Allmänna upplysningar* för ytterligare information).

Skyddsföreskrifterna har till uppgift att tillgodose syftet med vattenskyddsområdet, dvs. att avvärja eller minska risken för kvalitetsförsämringar i grundvatten på kort och på lång sikt (flergenerationsperspektiv). Syftet med skyddsområdet och tillhörande skyddsföreskrifter är därmed också att förhindra verksamheter och åtgärder som kan medföra risk för förorening av vattenresursen.

Huvudman för vattentäkten är Sölvesborgs Energi och Vatten AB.

Tillsynsmyndighet är Miljöförbundet Blekinge Väst.

Förutom förbud, krav på tillstånd eller anmälan enligt dessa föreskrifter kan det också finnas krav enligt annan lagstiftning.

DEFINITIONER AV BEGREPP I DESSA SKYDDSFÖRESKRIFTER

De ord som är definierade nedan är markerade med kursiv stil i föreskrifterna.

Avfall avser varje föremål, ämne eller substans som ingår i en avfallskategori och som innehavaren gör sig av med eller avser eller är skyldig att göra sig av med enligt 15 kap. 1 § miljöbalken.

Avloppsvatten avser spillvatten eller annan flytande orenlighet, vatten som används för kylning, vatten som avleds för sådan avvattning av mark inom detaljplan som inte görs för en viss eller vissa fastigheters räkning eller vatten som avleds för avvattning av en begravningsplats, enligt 9 kap. 2 § miljöbalken.

Brandfarlig vätska avser vätska med flampunkt som är lika med eller lägre än 100°C.

Borring avser rördrivning, undersökningsborring, geotekniska undersökningar samt jämförbara typer av borrhingsarbeten i mark.

Dagvatten är tillfälligt förekommande, avrinnande vatten på markytan eller på en konstruktion. Dagvatten som avleds inom detaljplan, som inte görs enbart för en viss eller vissa fastigheters räkning, är i 9 kap. 2 § miljöbalken definierat som *avloppsvatten* och är vid utsläpp miljöfarlig verksamhet enligt 9 kap. 1 § miljöbalken.

Farligt avfall avser sådant avfall som är markerat med en asterisk (*) i bilaga 4 till avfallsförordningen 2011:927 eller som enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av 12 § ska anses vara farligt avfall.

Farligt gods avser gods som består av eller innehåller:

- explosiva ämnen och föremål
- gaser
- brandfarliga vätskor
- brandfarliga fasta ämnen, självreaktiva ämnen och fasta okänsliggjorda explosiv-ämnen, självantändande ämnen och ämnen som utvecklar brandfarlig gas vid kontakt med vatten
- oxiderande ämnen och organiska peroxider
- giftiga och smittförande ämnen
- radioaktiva ämnen
- frätande ämnen
- övriga farliga ämnen och föremål enligt vad som föreskrivits med stöd av 20 § andra stycket 9 lagen SFS 2006:263 om transport av farligt gods

Gödselanläggning avser lagringsutrymme och tillhörande uppsamlingsanordning för stallgödsel och andra organiska ämnen som kan användas som gödselmedel enligt Jordbruksverkets föreskrifter och allmänna råd SJVFS 2015:21 om miljöhänsyn i jordbruket vad avser växtnäring.

Hantering enligt 14 kap. 2 § miljöbalken avser tillverkning, bearbetning, behandling, transport, omhändertagande, användning, förpackning, förvaring, destruktion, konvertering, saluförande, överlåtelse, avledning och därmed jämförbara förfaranden inklusive spridning.

Husbehovstäkt avser att på den egna brukningsenheten göra uttag av material som endast är menade att användas där för eget behov.

Kemiskt bekämpningsmedel avser en kemisk produkt som är avsedd att förebygga eller motverka att djur, växter eller mikroorganismer, däribland virus, förorsakar skada eller olägenhet för människors hälsa eller skada på egendom. Kombinationsgödsel som innehåller bekämpningsmedel betraktas som kemiskt bekämpningsmedel.

Inert avfall avser avfall som inte genomgår några väsentlig fysikaliska, kemiska eller biologiska förändringar. Inert avfall löses inte upp, bryts inte ner, brinner inte och reagerar inte på något annat sätt, enligt SFS 2001:512 om deponering av avfall.

Miljöfarlig verksamhet avser enligt 9 kap. 1 § miljöbalken:

1. utsläpp av avloppsvatten, fasta ämnen eller gas från mark, byggnader eller anläggningar i mark, vattenområden eller grundvatten,
2. användning av mark, byggnader eller anläggningar på ett sätt som kan medföra olägenhet för människors hälsa eller miljön genom annat utsläpp än som avses i 1 eller genom förorening av mark, luft, vattenområden eller grundvatten, eller
3. användning av mark, byggnader eller anläggningar på ett sätt som kan medföra olägenhet för omgivningen genom buller, skakningar, ljus, joniserande eller icke-joniserande strålning eller annat liknande.

Motordrivet fordon avser ett fordon som för framdrivande är försett med motor, dock inte ett eldrivet fordon. Motordrivna fordon delas in i motorfordon, traktorer, motorredskap och terrängmotorfordon enligt lagen SFS 2001:599 om vägtrafikdefinitioner.

Permanent upplag av timmer, bark, flis, spån, bränslepellets och jämförbara produkter avser högar av material vars sammanlagda volym är större än 10 m³ som läggs öppet utan nederbördsskydd och direkt på marken och som ligger längre än ett år.

Petroleumprodukt avser en vätska som utgör en blandning av olika kolväten. Exempel på petroleumprodukter är bensin, diesel och eldningsolja.

Punktsanering avser åtgärder som vidtas mot skadedjur som kan innebära störning eller kan vara skadlig för människors eller djurs hälsa och som inte är ringa eller tillfällig.

Schaktningsarbeten avser sänkning av markytan till ett djup större än 1,5 meter eller på utstakat område större än 50 kvadratmeter.

Sekundärt skydd avser anordning som säkerställer att vätska kan fångas upp från en läckande cistern eller annan behållare. Dubbelmantlad cistern anses som cistern med sekundärt skydd. En tät invallning är en annan typ av sekundärt skydd.

Tillfälliga upplag av timmer, bark, flis, spån, bränslepellets och jämförbara produkter avser högar av material vars sammanlagda volym är större än 10 m³ som läggs öppet utan nederbördsskydd och direkt på marken och som ligger längre än tre månader men kortare än ett år.

Täktverksamhet avser tagande av sten, grus, sand, matjord, torv eller därmed jämförbara nyttigheter för bortforsling eller lagring eller förädling på platsen.

Uppställning avser parkering med en varaktighet över fyra timmar och att fordonet/maskinen har lämnats obevakat. Uppställning inom brukningscentrum anses ej vara obevakat.

Växtnäringsämne avser mineraliska gödselmedel, stallgödsel (fastgödsel, kletgödsel, flytgödsel samt urin) vedaska samt övriga organiska gödselmedel, dock ej mikronäringsämnen eller gödsel från betande djur inom vattenskyddsområdet.

Yrkesmässig avser sådan verksamhet som har en viss omfattning och varaktighet, samt ett objektivet fastställbart vinstsyfte och är av självständig karaktär. Verksamheten behöver dock inte vara vederbörandes huvudsysselsättning. Kravet på vinstsyfte avser att markera gränsdragningen mot hobbyverksamhet.

Ändring av befintlig verksamhet avser byte eller komplettering av verksamhetsinriktning/branschklassning enligt miljöprövningsförordningen eller flytt av/utökning av befintlig verksamhet in i skyddsområdet.

SKYDDSFÖRESKRIFTER

§ 1 PETROLEUMPRODUKTER OCH BRANDFARLIGA VÄTSKOR

PRIMÄR SKYDDSZON

Hantering av petroleumprodukter och brandfarliga vätskor med en sammanlagd volym överstigande 50 liter är förbjudet. Från förbudet undantas:

- 1) Transporter genom skyddszonen.
- 2) Användning av motorbränsle i maskiners och fordons egna tankar.

- 3) *Hantering* i form av lagring för lantbruksändamål, kommersiell verksamhet eller i samband med uppvärmning av byggnader. Sådan *hantering* kräver i stället tillstånd från tillsynsmyndigheten.
- 4) *Hantering* i form av fyllning och transport för lantbruksändamål, kommersiell verksamhet eller i samband med uppvärmning av byggnader. Sådan *hantering* är dock förbjuden om den inte sker på sådant sätt att spill och läckage kan samlas in och omhändertas.

Hantering av upp till 50 liter *petroleumprodukter* och *brandfarliga vätskor* är förbjuden om den inte sker på hårdgjord tät yta med uppsamlingsmöjligheter och på sådant sätt att spill och läckage kan samlas in och omhändertas. Från förbudet undantas *hantering* enligt punkterna 1-2 ovan.

SEKUNDÄR SKYDDSZON

Hantering av *petroleumprodukter* och *brandfarliga vätskor* med en sammanlagd volym överstigande 250 liter kräver tillstånd från tillsynsmyndigheten. Från tillståndskravet undantas:

- 1) Transporter genom skyddszonen.
- 2) Användning av motorbränsle i maskiners och fordons egna tankar.
- 3) *Hantering* i form av lagring för lantbruksändamål, kommersiell verksamhet eller i samband med uppvärmning av byggnader. Sådan *hantering* kräver i stället anmälan till tillsynsmyndigheten.
- 4) *Hantering* i form av fyllning och transport för lantbruksändamål, kommersiell verksamhet eller i samband med uppvärmning av byggnader. Sådan *hantering* är dock förbjuden om den inte sker på sådant sätt att spill och läckage kan samlas in och omhändertas.

Hantering av upp till 250 liter *petroleumprodukter* och *brandfarliga vätskor* är förbjuden om den inte sker på hårdgjord tät yta med uppsamlingsmöjligheter och på sådant sätt att spill och läckage kan samlas in och omhändertas. Från förbudet undantas *hantering* enligt punkterna 1-2 ovan.

§ 3 MOTORDRIVNA FORDON OCH MASKINER MED FÖRBRÄNNINGSMOTOR

PRIMÄR OCH SEKUNDÄR SKYDDSZON

Det är förbjudet att *ställa upp motordrivna fordon*, maskiner med förbränningsmotor samt släp med innehåll av för människors hälsa eller miljön skadliga ämnen annat än på plats som är försedd med anordning som förhindrar att spill tränger ner i marken. Från förbudet undantas mopeder, motorcyklar, fodertruckar och personbilar som är eller har varit i trafik det senaste året samt mindre maskiner som motorsåg eller gräsklippare.

Det är förbjudet att tvätta *motordrivna fordon* och maskiner med förbränningsmotor med varmvatten, högtryck eller tvättkemikalier på andra platser än i för ändamålet avsedd anläggning med olje- eller bensinavskiljare.

§ 4 KEMISKA BEKÄMPNINGSMEDEL

PRIMÄR SKYDDSZON

Yrkesmässig hantering av *kemiska bekämpningsmedel* kräver tillstånd från tillsynsmyndigheten. Undantag görs för transporter och *punktsanering* mot ohyra och skadedjur som innebär olägenhet för människors eller djurs hälsa samt för svampbekämpning i byggnader. Icke *yrkesmässig hantering* av *kemiska bekämpningsmedel* utomhus är förbjuden.

All förvaring av *kemiska bekämpningsmedel* är förbjuden såvida den inte sker inomhus i torrt frostfritt utrymme med tätt och avloppslöst golv.

Fyllning och rengöring av sprututrustning är förbjuden annat än på tät platta med anordning för uppsamling. Innan plattan tas i bruk krävs tillstånd från tillsynsmyndigheten.

Rotslagning av skogsplantor behandlade med bekämpningsmedel kräver tillstånd från tillsynsmyndigheten.

SEKUNDÄR SKYDDSZON

Yrkesmässig hantering av *kemiska bekämpningsmedel* kräver tillstånd från tillsynsmyndigheten. Undantag görs för transporter och *punktsanering* mot ohyra och skadedjur som innebär olägenhet för människors eller djurs hälsa samt för svampbekämpning i byggnader.

All förvaring av *kemiska bekämpningsmedel* är förbjuden såvida den inte sker inomhus i torrt frostfritt utrymme med tätt och avloppslöst golv.

Fyllning och rengöring av sprututrustning är förbjuden annat än på tät platta med anordning för uppsamling. Innan plattan tas i bruk krävs tillstånd från tillsynsmyndigheten.

Rotslagning av skogsplantor behandlade med bekämpningsmedel kräver tillstånd från tillsynsmyndigheten.

§ 5 VÄXTNÄRINGSÄMNER

PRIMÄR SKYDDSZON

Spridning av *växtnäringsämnen* i större mängd än vad som erfordras för att möta växtens behov och upptagningsförmåga är förbjuden.

Yrkesmässig spridning av kvävehaltiga *växtnäringsämnen* på jordbruksmark kräver anmälan till tillsynsmyndigheten, såvida inte verksamheten kräver tillstånd eller anmälan enligt förordningen SFS 1998:899 om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd. Anmälan ska avse en tidsperiod om minst ett år och högst fem år.

Ny *gödselanläggning* kräver tillstånd av tillsynsmyndigheten, och ändring av befintlig *gödselanläggning* kräver anmälan till tillsynsmyndigheten, såvida inte verksamheten kräver tillstånd eller anmälan enligt förordningen SFS 1998:899 om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd.

Stukalagring av stallgödsel och andra organiska gödselmedel är förbjuden.

Yrkesmässig spridning av *växtnäringsämnen* på annan mark än jordbruksmark och inom arealer vars sammanlagda yta är större än 1000 m² kräver tillstånd av tillsynsmyndigheten.

SEKUNDÄR SKYDDSZON

Spridning av *växtnäringsämnen* i större mängd än vad som erfordras för att möta växtens behov och upptagningsförmåga är förbjuden.

Yrkesmässig spridning av kvävehaltiga *växtnäringsämnen* på jordbruksmark kräver anmälan till tillsynsmyndigheten, såvida inte verksamheten kräver tillstånd eller anmälan enligt förordningen SFS 1998:899 om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd. Anmälan ska avse en tidsperiod om minst ett år och högst fem år.

Ny gödselanläggning, eller ändring av befintlig sådan, kräver anmälan till tillsynsmyndigheten, såvida inte verksamheten kräver tillstånd eller anmälan enligt förordningen SFS 1998:899 om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd.

Stukalagring av stallgödsel och andra organiska gödselmedel får ske under maximalt två veckor i direkt samband med spridning efter anmälan till tillsynsmyndigheten.

Yrkesmässig spridning av växtnäringsämnen på annan mark än jordbruksmark och inom arealer vars sammanlagda yta är större än 1000 m² kräver tillstånd av tillsynsmyndigheten.

§ 6 UPPLAG AV TIMMER, BARK, SPÅN, FLIS OCH BRÄNSLEPELLETS

PRIMÄR SKYDDSZON

Permanent upplag utomhus av timmer, bark, flis, spån, bränslepellets och jämförbara produkter, är förbjudna.

Tillfälliga upplag utomhus av timmer, bark, flis, spån, bränslepellets och jämförbara produkter kräver tillstånd från tillsynsmyndigheten.

Undantag från förbud och tillståndsplikt görs för husbehovsupplag för uppvärmning av ett en- eller tvåfamiljshus.

Bevattning av timmerupplag är förbjuden.

SEKUNDÄR SKYDDSZON

Permanent upplag utomhus av timmer, bark, flis, spån, bränslepellets och jämförbara produkter, är förbjudna.

Tillfälliga upplag utomhus av timmer, bark, flis, spån, bränslepellets och jämförbara produkter kräver anmälan till tillsynsmyndigheten.

Undantag från förbud och anmälningsplikt görs för husbehovsupplag för uppvärmning av ett en- eller tvåfamiljshus.

Bevattning av timmerupplag är förbjuden.

§ 7 AVLEDNING AV AVLOPPSVATTEN OCH DAGVATTEN

PRIMÄR SKYDDSZON

Att inrätta nya avloppsanläggningar för utsläpp eller infiltration av spill-, avlopps – eller vägdagvatten med grundvattnet som direkt eller indirekt recipient är förbjudet.

SEKUNDÄR SKYDDSZON

Att inrätta nya avloppsanläggningar för utsläpp eller infiltration av spill-, avlopps – eller vägdagvatten med grundvattnet som direkt eller indirekt recipient kräver tillstånd från tillsynsmyndigheten.

§ 8 HANTERING AV AVFALL

PRIMÄR OCH SEKUNDÄR SKYDDSZON

Upplag av snö från område utanför primär och sekundär skyddszon är förbjudet.

Förvaring av *avfall* direkt på mark är förbjuden. Nedgrävning och spridning av *avfall* på mark är förbjuden. Undantag görs för förvaring och spridning av trädgårdsavfall, rena jordmassor och annat *inert avfall* som kan jämföras med detta.

Förvaring av *farligt avfall* utöver normala hushållsmängder eller mängder anpassat efter verksamhetsbehov kräver anmälan till tillsynsmyndigheten, såvida inte verksamheten kräver tillstånd eller anmälan enligt förordningen SFS 1998:899 om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd.

§ 9 MILJÖFARLIG VERKSAMHET

PRIMÄR SKYDDSZON

Nyetabletering av verksamhet, som är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt miljöprövningsförordningen och som inte regleras under någon annan paragraf i dessa skyddsföreskrifter är förbjuden. Tillstånds- eller anmälningspliktig ändring av sådan befintlig verksamhet eller nyetabletering av mindre verksamhet som varken är anmälnings- eller tillståndspliktig enligt miljöprövningsförordningen och som kan förorena yt- eller grundvatten kräver tillstånd från tillsynsmyndigheten.

Minskning av befintlig verksamhet omfattas inte av förbud eller tillståndsplikt.

Förvaring av märkningspliktiga kemiska produkter utöver vad som krävs för fastigheternas normala nyttjande, kräver anmälan till tillsynsmyndigheten. Utomhusförvaring av kemiska produkter för hushållsförbrukning är förbjuden.

SEKUNDÄR SKYDDSZON

Nyetabletering och ändring av befintlig verksamhet, som är anmälningspliktig enligt miljöprövningsförordningen och som inte regleras under någon annan paragraf i dessa skyddsföreskrifter kräver tillstånd från tillsynsmyndigheten. Minskning av befintlig verksamhet omfattas inte av tillståndsplikt.

Förvaring av märkningspliktiga kemiska produkter utöver vad som krävs för fastigheternas normala nyttjande, kräver anmälan till tillsynsmyndigheten. Utomhusförvaring av kemiska produkter för hushållsförbrukning är förbjuden.

§ 10 TÄKTVERKSAMHET, SCHAKTNINGSARBETEN OCH BORRNING

PRIMÄR SKYDDSZON

Nyetabletering av *täktverksamhet* är förbjuden.

Pålning, spontning, underjordsarbete, *borrning*, sprängning, utfyllnad och schakt eller liknande arbeten kräver tillstånd från tillsynsmyndigheten.

Massor som kan förorena yt- och grundvatten är förbjudna att använda för utfyllnad eller avjämning.

SEKUNDÄR SKYDDSZON

Nyetabletering av *täktverksamhet* är förbjuden. Från förbudet undantas *husbehovstäkter* som i stället kräver tillstånd från tillsynsmyndigheten.

Pålning, spontning, underjordsarbete, *borrning*, sprängning, utfyllnad och schakt eller liknande arbeten kräver tillstånd från tillsynsmyndigheten.

Massor som kan förorena yt- och grundvatten är förbjudna att använda för utfyllnad eller avjämning.

§ 11 ENERGIANLÄGGNINGAR OCH DRICKSVATTENBRUNNAR**PRIMÄR SKYDDSZON**

Anläggning av ny mark-, berg- och grundvattenvärmeanläggning är förbjuden. Anläggning av en ny dricksvattenbrunn för uttag av grundvatten eller ändring av befintlig anläggning kräver tillstånd från tillsynsmyndigheten.

SEKUNDÄR SKYDDSZON

Anläggning av ny mark-, berg- och grundvattenvärmeanläggning, ny dricksvattenbrunn för uttag av grundvatten eller ändring av befintlig anläggning kräver tillstånd från tillsynsmyndigheten.

§ 12 TRANSPORT AV FARLIGT GODS**PRIMÄR OCH SEKUNDÄR SKYDDSZON**

Genomgående transport av *farligt gods* på andra vägar än de som anvisas av länsstyrelsen är förbjuden.

§ 13 VÄGHÅLLNING**PRIMÄR OCH SEKUNDÄR SKYDDSZON**

Upplag utomhus eller tillverkning av asfalt, oljegrus, halkbekämpnings- eller dammbindningsmedel är förbjudet. Upplag av asfalt, oljegrus, halkbekämpnings- eller dammbindningsmedel med nederbördsskydd och på tät platta kräver tillstånd från tillsynsmyndigheten.

Användning av kemiska bekämpningsmedel vid underhåll och nybyggnation av vägar är förbjuden.

Spridning av vägsalt eller saltinblandad sand/grus i annan omfattning än den som behövs för halkbekämpning av vägar är förbjuden.

Spridning av dammbindningsmedel kräver tillstånd från tillsynsmyndigheten.

ÖVERGÅNGSBESTÄMMELSER

Förbud, tillståndsplikt eller anmälningsplikt för befintliga verksamheter enligt dessa skyddsföreskrifter börjar gälla sex månader efter det att beslutsmyndigheten fastställt skyddsföreskrifterna.

Huvudmannen ges undantag från föreskrifterna för akuta arbeten avseende VA- anläggningen.

ALLMÄNNA UPPLYSNINGAR

a) Påföljd

Överträdelse av skyddsföreskrifterna kan medföra ansvar enligt 29 kap. 2 och 2 a § i miljöbalken.

b) Information

Fastighetsägare har skyldighet att informera brukare, hyresgäster, arrendatorer och övriga som kan vara berörda av skyddsföreskrifterna.

c) Tillstånd och anmälan

Tillståndsansökningar och anmälningar enligt dessa skyddsföreskrifter prövas av tillsynsmyndigheten.

I de fall en verksamhet eller åtgärd kräver anmälan till tillsynsmyndigheten ska anmälan göras i god tid innan verksamheten startar eller åtgärden vidtas. Med god tid avses minst sex veckor.

Tillstånd kan förenas med villkor om åtgärder för att undvika vattenförorening.

Beslut i anmälningsärenden kan förenas med föreläggande om försiktighetsmått.

Tillstånd enligt dessa föreskrifter krävs inte om verksamheten tillståndsprövats eller ska tillståndsprövas enligt 9 kap. miljöbalken om *miljöfarlig verksamhet* och hälsoskydd, 11 kap. miljöbalken om vattenverksamhet eller 12 kap. miljöbalken om jordbruk och annan verksamhet eller förordning utfärdad med stöd av miljöbalken. Om tillståndet meddelas enligt miljöbalken eller förordning utfärdad med stöd av miljöbalken efter det att dessa föreskrifter har trätt i kraft krävs inte tillstånd enligt dessa föreskrifter.

Tillståndsansökningar, anmälningar och beslut enligt dessa föreskrifter eller annan lagstiftning som berör skyddet av vattentäkten ska lämnas för kännedom till huvudmannen för vattentäkten. Huvudmannen ska beredas tillfälle att avge yttrande innan beslut fattas i ärende som kan innebära risk för påverkan av vattentäkten.

d) Anmälan om olyckshändelse

Olyckshändelser, spill eller läckage, som utgör risk för vattenförorening ska anmälas av den som orsakat eller fått kännedom om händelsen, enligt 2 kap. 1 och 5 § samt 2 kap. 4 § förordningen SFS 2003:778 om skydd mot olyckor. Anmälan ska göras till den kommunala räddningstjänsten, tel. 112, eller i icke akuta fall till tillsynsmyndigheten.

Vid utsläpp av giftiga eller skadliga ämnen eller om det föreligger överhängande fara för ett sådant utsläpp ska länsstyrelsen, polismyndigheten, tillsynsmyndigheten och Myndigheten för samhällsskydd och beredskap underrättas. Olyckshändelser som anmäls till räddningstjänsten eller tillsynsmyndigheten ska omedelbart anmälas vidare till huvudmannen.

e) Ersättning

Miljöbalken innehåller i 31 kap. 4 och 5 §§ regler om ersättning vid restriktioner till följd av vattenskydds-föreskrifter. Markägaren har rätt till ersättning i fall där mark tas i anspråk eller där pågående markanvändning avsevärt försvåras till följd av föreskrifter enligt 7 kap. 22 § om åtgärder eller inskränkningar som rör vattenskyddsområde.

Restriktioner som motsvarar vad som gäller enligt de allmänna hänsynsreglerna i 2 kap. MB medför normalt ingen rätt till ersättning.

Fastighetsägare som vill göra ersättningsanspråk väcker talan hos Mark- och miljödomstolen inom ett år från det att beslutet om vattenskyddsföreskrifter har vunnit laga kraft (31 kap 13 § MB).

f) Dispensmöjligheter

Om särskilda skäl föreligger får den som fastställt föreliggande skyddsföreskrifter medge dispens från dessa enligt 7 kap. 22 § miljöbalken. Länsstyrelsen medger dispens efter att ha hört berörda kommunala myndigheter. I samband med sådan prövning kan den som fastställt föreliggande föreskrifter föreskriva de särskilda villkor, som anses erforderliga för att undvika vattenförorening enligt 16 kap. 2 § miljöbalken. Dispens får, enligt 7 kap. 26 § miljöbalken, meddelas endast om det är förenligt med föreskrifternas syfte.

g) Uppsättning av skyltar, stängsel m.m.

Huvudmannen för vattentäkten ska tillse att informationsskyltar finns uppsatta på väl synlig plats invid vägar och vid huvudleder som leder in i och ut från skyddsområdet. Skyltningen ska utföras enligt de rekommendationer som givits ut av Naturvårdsverket.

För uppsättande av skyltar för utmärkning av vattenskyddsområde, inom ett avstånd av 50 meter från vägområdet, krävs enligt 46 § väglagen SFS 1971:948 länsstyrelsens tillstånd. Inom vägområdet krävs tillstånd av väghållningsmyndighet enligt 43 § väglagen SFS 1971:948. Det är lämpligt att huvudmannen regelbundet informerar samtliga fastighetsägare och brukare inom skyddsområdet om här meddelade föreskrifter.

h) Hänsynsregler

I 2 kap. miljöbalken finns de allmänna hänsynsreglerna, som bl.a. innebär att alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd, ska skaffa sig den kunskap som behövs med hänsyn till åtgärdens eller verksamhetens art och omfattning för att skydda hälsa och miljö mot skada och olägenhet.

Dessutom ska en verksamhetsutövare utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. Detta innebär att om en yt- eller grundvattentillgång utnyttjas eller kan antas komma att utnyttjas för vattentäkt, är alla som vill bedriva sådan verksamhet eller vidta sådana åtgärder i vatten eller på land som kan skada vattentillgången, skyldiga att skaffa sig tillräckliga kunskaper och vidta de skyddsåtgärder, tåla de begränsningar av verksamheten och iaktta de försiktighetsmått i övrigt som skäligen kan fordras för att förebygga eller avhjälpa skadan.

i) Övrig lagstiftning

Utöver dessa föreskrifter kan det krävas prövning enligt annan lagstiftning för viss verksamhet t.ex. spridning av bekämpningsmedel och *hantering av brandfarliga vätskor*.

j) Spridning av bekämpningsmedel

Förordningen SFS 2014:425 om *bekämpningsmedel* styr användningen av bekämpningsmedel. Naturvårdsverkets föreskrifter NFS 2015:2 om spridning och viss övrig *hantering* av växtskyddsmedel reglerar användningen av bekämpningsmedel inom vattenskyddsområde.

k) Spridning av växtnäringsämnen

En anmälan om spridning av växtnäring ska innehålla information med syfte att underlätta bedömningen av risk för kväveläckage, och vara inlämnad senast 28 februari. Omfattar anmälan en flerårig växtföljd avses senast 28 februari år ett för växtföljden.

All gödsling ska ske enligt gödslingsplan. Tillämpningen av gödselplanen skall dokumenteras i journal, som årligen, senast 28 februari påföljande år, redovisas till tillsynsmyndigheten.

I förordningen SFS 1998:915 om miljöhänsyn i jordbruket anges regler för spridning av gödselmedel. I Jordbruksverkets föreskrifter SJVFS 2004:62 om miljöhänsyn i jordbruket anges regler för begränsning av antalet djur i ett jordbruk, lagring och spridning av stallgödsel samt krav för att åkermark ska anses höst- eller vinterbevuxen. I kungörelse med föreskrifter SNFS 1994:2 om skydd för miljö regleras när avloppsslam i jordbruket används.

l) Hantering av brandfarliga vätskor

Enligt Naturvårdsverkets föreskrifter NFS 2003:24 om skydd mot mark- och vattenförorening vid lagring av brandfarliga vätskor ställs särskilda krav inom vattenskyddsområde. Dessa innebär bl.a. att ytor på vilka brandfarliga vätskor hanteras ska utformas på sådant sätt att spill och läckage kan insamlas och tas om hand. Vidare ska informationsskylt om "vattenskyddsområde" vara uppsatt. Sådan skylt kan vid behov tillhandahållas av vattentäktens huvudman.

Cistern eller lösa behållare för en sammanlagd lagrad volym som är större än 250 liter ska ha *sekundärt skydd* (om det ej är fråga om cistern i ett bostadshus, pannrum eller liknande som är under regelbunden uppsikt). Besiktning av cisterner ska ske enligt Naturvårdsverkets föreskrifter NFS 2003:24.

m) Ny lagstiftning

Bestämmelser enligt nya lagar och förordningar, som fastställs efter beslutsdatum och som utökar skyldigheterna inom här aktuellt skyddsområde, gäller utöver här meddelade föreskrifter.